Baeyens, dünü, bugünü ve yarını anlatıyor…

Hasip Pektaş, 2004

Belçikalı sanatçı Martin R. Baeyens, gerek exlibrislerinde gerekse büyük boyutlu çalışmalarında doğa merkezli tarih, teknoloji ve yaşamın izlerine ağırlık vererek kendini anlatmaktadır. Doğaya olan duyarlılığını, derin perspektif içindeki parsel parsel tarlalarda, çerçeveden çıkacakmış gibi coşan denizlerde ya da böyle bir şeyi hatırlıyorum dedirtecek boyutta sürpriz soyutlamaları ile ilginç çiçeklerde görmek mümkündür. Onu asıl ilgilendiren konu, insanların doğaya yaptığı müdahale ve yaratacağı olumsuzluklardır. Kısaca bugünü sorgulayıp yarının ne olacağına dikkat çekmektir. Baeyens'in önceki dönem çalışmalarında manzaraların ve deniz dalgalarının gerisinde elektronik devreleri, harita parçaları ve geometrik biçimler görürüz. Ayrıca bir denge ögesi olarak da kullanılan ince renk bantları, küçük oklar ve renk tuşları dikkatimizi diri tutmada işlevini layıkıyla yerine getirmektedir. Bu ögeler, yaratttıkları zıtlıklarla, imgesel çağrışımlarla sanki bizlere bir uyarı, bir hatırlatma yapmakta ; « Nereye kadar gideceksiniz ? » demektedir.

Çağdaş yaklaşımları ile exlibris sanatında da önemli bir yeri olan Baeyens'in, 13 cm'yi geçmeyen küçük alanlarda o kıvrak kalem kullanışlarıyla, fırça tuşlarıyla doğayı ne kadar etkili yorumladığını görmek mümkündür. Sanki bir kitap gibi resmin bir yanı doğanın izlerini taşırken diğer yanı tarihi, noltaljiyi ya da insan bedeninin kıvrımlarını yansıtır. Kendine has kaligrafisiyle kullandığı exlibris ve sahibinin adı, mutlaka en doğru yerde, en dengeli bölgededir. Çünkü o yazı grubu, son durağını bulana kadar çok yer değiştirmiş, araştırmaya tabi tutulmuştur.

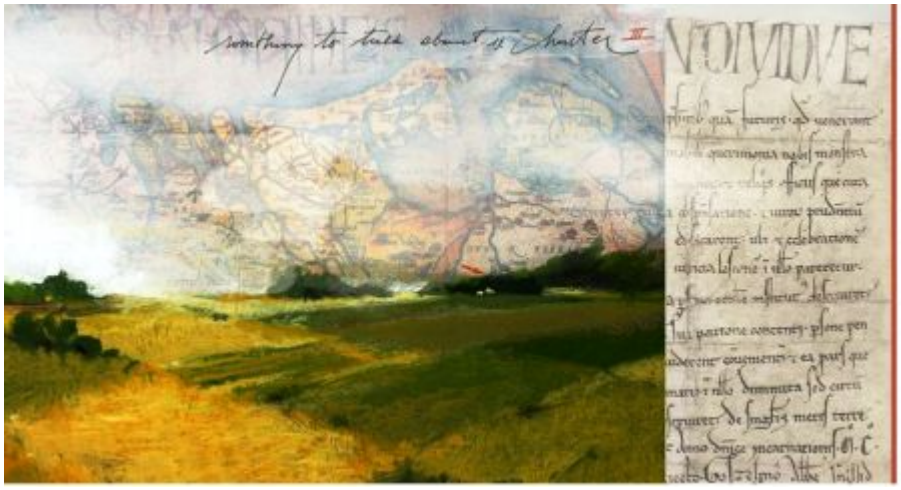

"Something to talk about 12" Charter III computer generated design 26,5 x 49,5 42 x 59,4, 2004

Baeyens, 36 yıldır Belçika (Hogeschool Gent) Royal Güzel Sanatlar Akademisi Grafik Bölümü'nde sanatçı öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Kendisi, sanatçı arkadaşları ve öğrencileri için öngördüğü en önemli şey iç disiplindir. Bulunduğu yerde, çalıştığı ortamda düzensizliğe, dağınıklığa, karmaşaya yer yoktur. Herşey yerli yerinde olacaktır. Baeyens için çalışma zamanı eğlence, eğlenme zamanı çalışma olmaz. Çalışırken çay, kahve, sigara içilmez. Yaratmaya yoğunlaştığında kimse ilgisini dağıtamaz. Bu disiplin olmasa 70'in üzerinde uluslararası ödül nasıl kazanılır, bir o kadar kişisel sergi nasıl açılır ? Texas'dan Krakow'a, Eskişehir'den Kıbrıs'a pek çok kentte konferanslar verip, atölye çalışmaları yapan Bayens'in bir Türk dostu, bir Türkiye hayranı olduğunu belirtmeden geçmek mümkün değildir. Yıllar önce eski para koleksiyonu içinde gördüğü 5 liralık banknotumuz, onu öylesine heyecanlandırmış olacak ki, üzerine serigrafi ile basılmış iki portre ve doğa esintileri ile exlibris olarak bize geri dönmüştür. 2003 yılında yapılan 1. Uluslararası Exlibris Yarışması'nda tekrar karşımıza çıkmıştır. Bizler paranın üzerine baskı yapılır mı diye tartışa duralım, Baeyens bu çağdaş yaklaşımı ve yorumu ile yarışmada T. C. Kültür Bakanlığı Özel Ödülü'nü almıştır. Belki de Avrupa ile yüz yüze gelmemizi bize hatırlatmaktadır. Bu yarışma bizim Baeyens'i, Baeyens'in de bizleri tanımasının bir başlangıç noktasıdır. Arkasından ülkemizde açtığı bazı baskıresim sergileriyle ilgi alanımıza iyice girdiği bir gerçektir.

Baeyens, bu son dönem çalışmalarında ise Türkiye'ye daha çok gönderme yapmakta, bir yandan doğaya dönük yorumlarını, uyarılarını yaparken diğer yandan bizleri tarihe, nostaljiye götürmektedir. Serigrafi tekniğine ek olarak çağdaş teknolojinin bir gereci olan bilgisayarı kullanarak eski paralarımızın görüntüleri üzerine kendi yorumlarını aktarıp bizlere büyük boyutlu baskılar olarak sunmaktadır. Hepimizin aşina olduğu ebru sanatından küçük kesitleri, onların tekdüze doku yapısını, kitaplar üzerindeki ay yıldızları, yine doğa parçalarının devinimi ile dengelemektedir. Onun çalışmalarındaki vazgeçilmez öge olan akıcı kaligrafi, yine en uygun yerde ve boyutta varlığını göstermektedir. Baeyens için yazı, hayatın referanslarıdır, kişiliğin yansımasıdır. Resimler üzerindeki « something to talk about » belki de bizleri bir defa daha düşünmeye, kendi kendimizi sorgulamaya yönlendirmek içindir. Kimbilir ?

Martin R. Baeyens web sitesi: http://users.telenet.be/martin.baeyens/

Something to talk about 16 Computer Generated Design 26,5 x 49,5 42 x 59,4, 2004

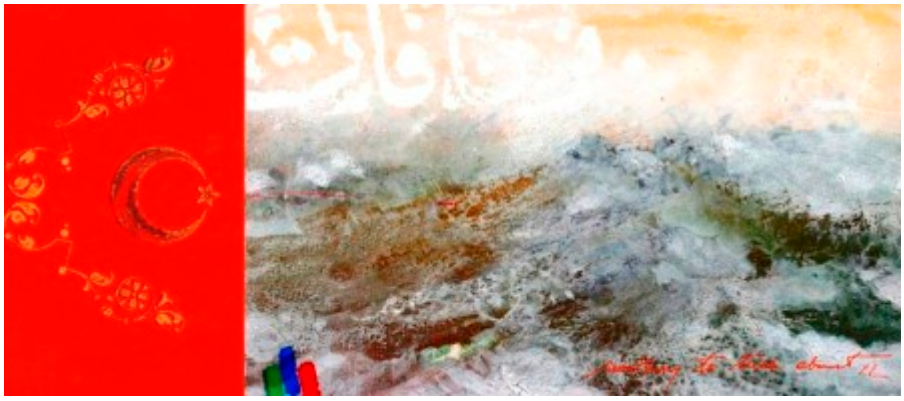

Something to talk about 22 Computer Generated Design 26,5 x 49,5 42 x 59,4, 2004